

Keskkonnahariduse metoodiline materjal Programm „Gauja Rahvuspargi märgalad”

Teema

Gauja Rahvuspargi märgalad.

Alateema

Tutvu märgaladega!

Märgalasid puudutavate põhiteadmiste omandamine – märgalade funktsioonid ja väärtused, iseloomulikud taimed, loomad, inimese ja keskkonna suhted, uurimistööde läbiviimiseks vajalike oskuste omandamine.

Sihtgrupp (õpilaste arv, vanus, klass)

10-20 osalejat,
keskkool/täiskasvanud.

Tegevuse kestus

1 - 4 tundi.

Uurimisretke läbiviimise soovitatav aeg: kevadel/suvel/sügisel.

Seos õppekavaga

Vastab integreeritud keskkonnahariduse ja loodusõpetuse õppekava sisu üksikutele teemadele. Annab õpilastele juurde uurimistööks vajalikke oskusi.

Kontaktisik

Anda Andrušaite,
anda.andrusaite@daba.gov.lv

Vajaminev varustus

Kirjutusalused, töölehed, kirjutustarbed (harilik pliiats, värvilised pliiatsid), binokkel, istumisalused, määrajad, joogivesi, sobivad jalanõud ja riietus, väliapteek, sääsetõrjevahendid.

Vajalikud oskused ja teadmised

Eelnevad teadmised vee tähtsuse kohta, biotoopide kohta.

Ettevalmistus enne tegevusi

Töölehtede ettevalmistamine, tutvumine uurimistööks ette nähtud kohaga looduses.

Võtmesõnad

Biotoop, märgalad, vesi, kliimamuutused, liikide kaitse.

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Tegevused

- ▶ Tutvumine, iga osaleja ütleb, mida ta soovib õpitegevuste kaudu teada saada?
- ▶ Küsimusega ülesanne: rääkida, mida teatakse erinevatest märgaladest ning märgalade taimede, elusolendite kohta, tegemaks kindlaks, kui palju noored teavad märgaladest. Osalejatele jagatakse lamineeritud rollikaardid. Kaardid on värvilised, et vajaduse korral moodustada grupe: rohelised – taimed, oranžid-loomad, sinised – erinevad märgalad.
- ▶ Vestlus märgaladest ja nende funktsioonidest ökosüsteemis, inimeste elutegevuses. Milliseid probleeme võib kaasa tuua märgalade hävitamine?
- ▶ Jutustatakse märgalade kaitsest, märgalade kvaliteedi säilimise tähtsusest. Milliseid probleeme võib kaasa tuua märgalade hävitamine?
- ▶ Osalejad saavad binokli ja muu varustuse ning vastava informatsiooni selle kasutamise kohta õpiretke ajal.
- ▶ Lähme õpiretkele, uurimaks märgalasid ja veekogusid, näiteks Gauja vanajõe või oja.
- ▶ Õpiretke ajal toimub praktikum paarikaupa, kasutades töölehti: Tutvume märgaladega (kasutatakse määrajat Tutvu Gauja ürgoruga).
- ▶ Arutelu märgalade kaitsmise üle, samuti vee kvaliteedi säilitamise üle.
- ▶ Ülesanne: kirjutada töölehe teisele poolele, millised ohud ähvardavad uuritavaid märgalasid, nende taimi või loomi, mida peab ette võtma, et nimetatud ohtusid kõrvaldada?
- ▶ Pärast õpiretke täidavad kõik osalejad testi „Tutvume märgaladega”, testivastused arutatakse ühiselt läbi.
- ▶ Õpitegevuse kokkuvõte ja osalejate järeldused.
- ▶ Tegevuse lõpus saavad kõik osalejad nahkhiire – kujutisega (nahkhiir on Gauja Rahvusparki sümboliks) kleebise, samuti muid saadavalolevaid näitmaterjale.

Vajaminevad töölehed

Tööleht: „Tutvume märgaladega”.

Test „Tutvume märgaladega”.

Omandatud teadmised

Põhiteadmised märgalade kohta, nende funktsioonide ja väärtuste kohta –nii Lätis kui ka globaalselt, märgalade kaitse tähtsus.

Omandatud oskused

Uurimistööde teostamise oskuste omandamine, teabe analüüsimise ja üldistamise oskus, käitumisreeglite järgimise oskus looduskeskkonnas.

Teabeallikate nimekiri

Märgalade väärtused ja funktsioonid.

Loomajälgede määraja.

Määraja „Tutvu Gauja ürgoruga”.

Gauja Rahvusparki administratsiooni poolt koostatud näit-ja teabematerjalid.

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

Tööleht : Tutvume märgaladega

Vaatluskoht	Taimed	Loomade tegevusjäljed	Inimtegevuse jäljed	Muud tähelepanekud
1.				
2.				
3.				

Järeldused.....

.....

.....

Vaatluses osalesid:

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Atbalstītāji
Eiropas
Savienība

European Union

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

Test: Tutvume märgaladega!

1. Märgalade peamised funktsioonid looduses on:

reguleerida režiimi, aidata vähendada

Märgalad onhundinuiadele, vesiroosidele, pilliroole jne.

Märgalad on..... kaladele, vesikiiltele, tigudele jne.

2. Märgalade tähtsus inimese elus:

Märgalad kindlustavad inimestele nii, kui ka.....

Veekogud tagavad:.....

3. Märgalad omavad rahvusvahelist tähtsust:

a. stomatoloogias

b. ornitoloogias

c. bibliograafias

4. Märgaladel kasvav tavaline pilliroog on vetttaim.

5. Liiv, kruus, veeris ja vesi moodustavad:

a. supelranna

b. soo

c. metsa

6. Sood moodustuvadmaismaal, veekogudele.

7. Lätis esinev ja kaitse all olev kilpkonnaliik on:

a. sookilpkonn

b. punakõrvkilpkonn

c. pehme kilpkonn

8. Milline Gauja jõe lammidele (luhtadele) iseloomulik põõsas katab kevadel Gauja ürgoru valgete ja lõhnavate õiepuhmadega?

9. Kui allikad avanevad maapinnale, siis moodustub:

a. laugastik

b. allikasoo

c. soomets

10. Jõgede ja järvede kallastel, mida regulaarselt üle ujutatakse, moodustuvad:

a. lamminiidud;

b. soostuvad niidud;

c. rannaniidud.

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

JÕHVIKAD

HUULHEINAD

KÕRKJAD

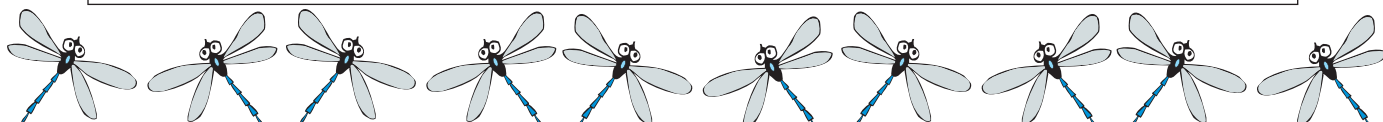
SOOKAILUD

VARSAKABJAD

TURBASAMMAL

VILLPEAD

VESIROOSID

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

TEOD

SÄÄSED

KIILID

KAJAKAD

PARDID

HALLHAIGUR

KALAD

KONNAD

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

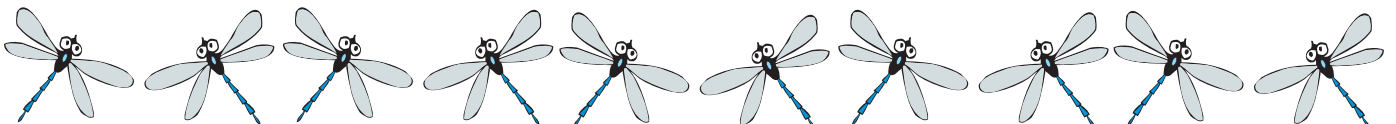

VÄHK

SAARMAD

KOPRAD

NAHKHIRED

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

JÕGI

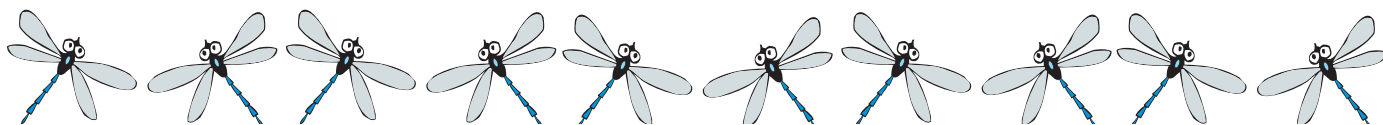
SOO

JÄRV

MERI

OJA

ALLIKAS

Koos saame paremini kaitsta ja hoida oma märgalasid! Tule, hoia ja naudi koos meiega! Eesti - Läti koostööprojekt "Tagasi loodusesse"

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund